

El llenguatge

Vociferar

Hem vist més d'un cop rebutjar o, si més no, considerar suspectes els mots vociferar, vociferació i vociferant, com si es tractés de castellanismes, derivats del substantiu «voz», que en català es tradueix per veu. En canvi, no sembla que aquestes reserves s'estenguin a mots com pacífic, pacificar, pacificació, crucificar, crucifix, crucifixió, etc, que hi podrien posar-se en peu d'igualtat, és a dir, que hom podria considerar derivats dels mots castellans «paz» i «cruz», que són, respectivament, pau i creu en català. Però vociferar, vociferació i vociferant són formes tan admissibles com les altres i tothom les pot trobar al lloc que li corresponen del Diccionari normatiu.

Efectivament, aquestes tres sèries de mots, encara que puguin semblar derivats dels noms castellans «voz», «paz» i «cruz», són en realitat cultismes obtinguts directament del llatí escrit, que revesteixen una forma anàloga — llevat de la que comporten les terminacions — en català i en castellà. I si tenen l'aparença de derivats dels mots primitius del castellà, és perquè en aquest cas la forma d'aquests mots castellans ha resultat més acostada a la forma dels mots llatins originals de què són el prolongament, que no pas la dels mots catalans corresponents. Notem, d'altra banda, que les formes catalanes creu i veu presenten una e que podriem anomenar anòmaia, que no correspon a l'evolució lògica, fet sobre el qual els especialistes han bastit les seves hipòtesis (Vegeu Coromines, Lleures i Converses d'un Filòleg, pàg 251)

Ara: existeixen, això sí, mots emparentats directament amb les formes del castellà «voz», «paz» i «cruz», exclusives d'aquesta llengua, però algunes de les quals s'esmunyen sovint en l'elocució catalana: «vociñjero» (baladrer), «vocerío» (cridòria), «apacible» (plàcid, tranquil) «apaciguar» (apaivagar), «cruzar» (creuar, encreuar), «cruce» (erulla) «encrucijada» (cruïlla, forcall), tots els quals — o les seves adaptacions: «apassiguar», «crusar», etc — s'han d'evitar rigorosament. Notem que en molts casos els mots equivalents del català pertanyen a altres famílies etimològiques, especialment en els corresponents a veu, terme que en català s'ha revelat amb molt poc capacitat per a la derivació.

Albert Jane